

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

28. Quia totum isti gratiæ tribuitur, nihil naturæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

hanc macharam non semel aduersus illam gratiam vibrat, quæ non est in hominis potestate & aduersus illa Dei dona, quæ talis gratia in hominis voluntate operatur: *Cur enim pulsaret Deus ad ostium cordis, si non possent aperire? Quomodo diceret: Si qui mihi aperuerit, si ipsemet deberet aperire, per quandam impulsam, qui non est in eorum potestate? Et accuratius hoc argumentum explicans ac diducens: Si enim, inquit, qui intus est, non potest aperire, nisi tu foris illud impellas, non recte ei dixeris: Si aperias, intrabo, cum ipse aperire nequeat sine tuo impulsu, & tu illum impulsu non statueris facere. Vnde merito respondebitur tibi: Impelle tu prius, & tunc aperiam: Nam nisi prior impulsam feceris, aperire non poteris.*

Less. lib. de grat. eff. c. 6. reful. 3. n. 7.

Gratia vocabulum, inquit Faustus, absconditum estis fata decretum. Quod non semel in eisdem libris refricat, & Pelagiani omnibus gratiæ efficaciter operantis aduersarijs propinauerant. Fatum enim non solum ex prædestinatione, quod supra dictum, sed etiam ex ipsa efficaci gratiæ operatione sequi arbitrabantur.

Apud recentiores istos nihil istâ expositione inuidiosius & frequentius: Fateor, inquit Lessius, nullâ ratione posse assequi, quomodo per eam, doctrinam de determinatione voluntatis per gratiam efficacem, non inducatur fatum plusquam adamantinum. De quo & alibi aliquoties. Et Molina profitetur, si secludatur præscientia, qualiter arbitrium pro sua libertate deberet se determinare, se, supposito auxilio determinante, non intelligere, qua ratione eius sententia assertores evadere possint fatalem necessitatem in eo effectu, humanaque libertatis eversionem. Ex quibus perspicuum esse puto, quam accuratè sibi etiam recentiores isti & Massilienses in gratiæ ex se efficaciter operantis oppugnatione, & argumentorum omnium, aut penè omnium apparatu concinant.

Less. lib. de grat. c. 16. n. 6.

Vide cap. 3.

Mol. q. 23. a. 4. & 5. d. 1. p. 1. memb. 12.

NOTA XXVIII.

Quia totam isti gratiæ tribuitur, nihil naturæ.

IAm verò istud alterum, quod totam gratiæ, nihil naturæ tribueretur, Massiliensibus non minus invisum fuit. Nam Faustus reprehendit, quod aduersarij dicerent totam solum esse gratiæ, quibus verbis Augustini doctrinam & Cypriani, quibus tradunt, nostram nihil esse. Et, Tutiores nos vivere, si totum Deo datur.

Cyprian. in expl. orat. Do. n. & lib. 3. ad Quir. 4.

August. de dono pers. c. 6. Less. lib. de grat. sect. 6. n. 7a.

Hoc ipsum & Lessius videtur reprehendere, quando dicit: Non decebat, ut vires naturæ à creatore acceptæ essent otiosæ, & quasi passivè se ad gratiæ vires haberent, earum impulsu tantummodo expectantes, & sinentes se ab illis moveri, & sic totum à gratiæ motione penderet. Vbi tria simul capita doctrinæ Faustj, & Massiliensium tangit, & obijcit; primum, quod totum esset gratiæ; secundum, quod vires hominis essent otiosæ; Nam & hoc argute Catholicis obijcere sibi videbantur. Vnde apud Faustum frequens est istius otij reprehensio: Audi, inquit, Apostolum non tua otia prædicantem: Et ex Augustini sententia vocat procuracionem salutis otiosum negotium; & homines per quietem & desidiam coronari. Tertium, homines in ista gratiæ prædicatione, tantum impulsu gratiæ expectare, sinentes se ab ea moveri. Nam supra reprehendentem Faustū audivimus, quod sicut mare magnum, quod huc atque illuc ventis agitantibus volutatur, ita solo divina potestatis impulsu, mens humana per gratiam versaretur.

Faust. lib. 1. c. 10.

Cap. 11.

Faust. lib. 1. c. 6.

Quapropter prudens quisque, qui non contentione, sed veritate in scriptoribus querit, consideret velim, quo colore istæ totæ quærimoniæ aduersus illud adiutorium voluntatis intorqueri possunt, quod à recentioribus defenditur, & ab Augustino contra Massilienses traditum fuisse credi volunt. Qua vel specie verisimili de adiutorio, quod instar habitus omni ex parte subditum est nutui liberæ voluntatis, dici, vel cogitari, vel somnari potest, quod fatum asserat, quod evertat libertatem, cui semper obtemperat? Quod præceptum reddat impossibile; quod frustraneæ efficiat præcepta, exhortationes, correptiones, quibus implendis nutui voluntatis præsto est? Quod solâ sit opus oratione, quod totum gratiæ tribuatur; cum nihil omnino illa operetur, nisi ad operandum voluntate concitetur? Quod absurde Deus ab hominæ petat, ut velit, cum per istam gratiam non det velle, nisi ipsa voluntas velit? Quis ita stupidus, tardus, blennus, & caudex est, ut illos homines acutissimos ita delirasse credat, qui ultro vociferantur se agnoscere, intelligere, probare gratiam illam ab Augustino traditam, quâ adjutus primus homo poterat perseverare & non perseverare si vellet? Hoc est, gratiam quæ obtemperat in agendo & non agendo liberæ voluntati? Dicat hoc ergo qui voluerit, credat qui potuerit. Ego puto neminem eorum, qui hoc de Massiliensibus persuadere conantur, vel apud seipsum in animo suo posse credere: sed ad huiusmodi vela sententiæ suæ prætexenda, ipsâ susceptæ semel defensionis necessitate compelli.

T. Est. Hist. in Epist. ab Aug.

NOTA XXIX.

Quia fatalis sequitur in vitam humanam necessitas.

Hinc itaque fati fatalisque necessitatis operationem induci per gratiam, tanquam indubitatum conclamabant, Inter gra-

Faust. lib. 1. c. 4.